

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nr. 20

ABONAMENTUL

Pe un an .. 24 cor.
Pe jumătate an .. 12
Pe 1 lună .. 2N-rii de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
număr de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.Manuscripte nu se
inapozază.

Telefon oraș și comitat 502.

Să deschidem ochii.

(G. S.) Proiectul de lege asupra învățământului primar depus la Camera de ministru de instrucție Apponyi, trebuie să ne dea de gândit. Nu vom putea trece peste el fără a-l răsfosi și a-l judeca șir de șir, cuvânt de cuvânt, și va trebui să citim printre șire pentru a descoperi că sub amăgiri bănești ni-se întinde o cursă.

Până când nu luasem ofensiva în lupta noastră politică, legile ni-se dictau numai dela Pesta, fără, ca noi să le frământăm și fără să ne putem da seama, că toate ne amenință, toate sunt în detrimentul întăririi noastre naționale le adoptam, inconștii de pericolul zilei de mâine.

Astăzi, când dispunem de atâtea glasuri puternice în Casa țării nu mai putem rămâne nepăsători în fața primejdiilor cari sub formă de lege, vin să ne atace miezuina libertății noastre culturale și să ne înfrângă iubirea, ce o avem în creșterea tineretului nostru.

Dar aceasta luptă, care va trebui dusă până la extrem, nu o putem lăsa numai în sarcina deputaților noștri, cari vor ști să-și facă datoria, ci e neapărat trebuincios să pregătim din vreme toată suflarea românească, pentru a primi cu răceală și indignare momelile, cari ni-se promet.

În evoluția noastră politică am dat peste multe momente importante, cari ne-au dictat existența noastră de mai târziu, totdeauna rea, pentru-că n'am știut să dăm importanța cuvenită acestui moment și nu i-am atribuit adevărata lui valoare.

Greșelile noastre în aceasta privință au ajuns, să ne scoată ochii și urmările nepăsării noastre condamnabile ne ard astăzi la degete.

De aceea atentatul lui Berzeviczy asupra școlilor noastre s'a afirmat, ca o boală lăuntrică, menită să ne nimicească integritatea și unitatea noastră națională, de aceea noul proiect de lege cu toată formula lui ademenitoare nu poate fi decât o armă, pe care noi înși-ne am pune-o în mâna dușmanului, pentru a ne pustii, dacă vom manifesta aceeași indolență și impasibilitate ca până acum.

Proiectul lui Apponyi o fi având el intenții părintești față de soarta bieților dascăli a căror plată minimă, de multe-ori a pus pe gânduri și autoritățile noastre școlare, dar, când ne gândim, viața noastră a românilor din monarhie este astfel întocmită, că fără puține excepții toate breslele au aproape aceeași răsplată a muncii.

Nu este oare mai avantajoasă plata de 3—400 de fiorini a unui învățator care dispune de pământ, care își are economia proprie față de cei 1000 de fiorini ai unui profesor de liceu, pe care-i înghit în întregime nevoile vieții casnice de oraș?

Eu unul aș prefera poziția celui dintâi față de a celui al doilea.

Dar să discutăm puțin câteva puncte ale acestui proiect.

Urcarea salariilor învățătorilor la sate ar fi o prea mare sarcină pentru comunele noastre, ceea-ce n'ar fi în stare să o suspoarte, — dacă însă vor primi dela stat ajutoare, alături cu aceste indemnizații bănești, ni-se vor impune cele mai detestabile condiții, a căror realizare ar însemna pieirea noastră națională.

S'a zis cu drept cuvânt, că banul e ochiul dracului. El te ademenește, ca o femeie ușoară și atunci, când îți deschizi ochii, pentru a examina situația în care ai ajuns, începe turmentarea remușcărilor, cari totdeauna sunt prea târzii.

Situația materială a învățătorilor noștri, dacă nu este de invidiat, nu e mai puțin adevărat, că ea e îndestulătoare în raport cu necesitățile lor zilnice și nu cred, ca cele câteva sute de coroane, care li-se promet vor fi în stare, să-l desbrace de singura podoabă, care-l înfrumusețează, de mândria națională.

Și mai ales cred, acest lucru pentru-că alături de darul întins cu mâna stângă îi să dă cu dreapta un teanc gros de regulamente, cari vor trebui urmate cu strictețe, pentru a nu cădea victima nesocotinții făptuite.

Căci iată că alegerea învățătorului, regulamentul o supune învoiei ministeriale, deci dacă ne obișnuim a ceti puțin rinduri, cum trebuie citită ori ce „lex hungarica”, vom da peste adevărata cursă, că învățătorii vor fi numiți de guvern, îndată ce ajutorul retribuit ajunge un minim de 200 de cor.

Acelaș lucru se întâmplă și în cazul, când ajutorul dat de stat întrece jumătatea salariului învățătorului, așa că două propuneri făcute ministrului despre faptul, că dascălul n'ar corespunde chemării sale, el va fi imediat înlocuit.

Teoria numirii de învățători de aceeași confesiune cu locuitorii comunei, care întreține școala sunt fraze goale, și se vor găsi destule chițibușuri pentru a ne pomeni în comune curate românești cu învățătorii din Hajdu-Dorog, mai ales în comunele unite, pentru care părinteasca pază confesională a ministrului Apponyi, nu are nici o însemnătate și nu dovedește nici o intenție pașnică, căci avem atâtea unguri de confesiune greco-unită, cari s'ar împrăștia în baza legii prin comunele unite din Ardeal.

Am desfășurat aceste câteva puncte din proiectul amintit numai pentru a atrage atenția tuturor românilor de inimă asupra pericolului, ce ne amenință și pentru-că dându-ne seama de gravitatea faptului, să căutăm sfaturi la cei ce ni-le pot da, să ne înlanțuim într-o luptă puternică, căci drepturile a 3 mil. de români nu pot fi știrbite de ambiția unui singur om.

Lupta episcopatului. Azi se ține în Sibiu, sub prezidenția I. P. S. Sale mitropolitului I. Meșianu, consistorul mitropolitan. Episcopii celor două eparhii, împreună cu fruntașii membrii în consistor, au grăbit cu toții la chemarea bătrânului păstor, pentru a se sfătui ce este de făcut: cum să mântue școlile românești de primejdia nimicirii cuprinsă în proiectul de lege al ministrului Apponyi. Se vor sfătui azi toată ziua și în curând vom afla ce se pune la cale. E vorba să fie convocat congresul național-bisericesc și ca totdeauna în vremuri grele, acesta să-și spună cuvântul în afacerea ce ne frământă pe toți d'opotrivă. De asemeni aflăm că măritul consistor metropolitan are gata un proiect de protest, lucrat cu multă iscusință și care întemeindu-se pe legi, arată nedreptatea ce i-se pregătește bisericii naționale române.

Și la Blaj e fierbere mare. Mitropolitul dr. V. Mihali a strâns în jurul său pe toți sfinicii și canonicul dr. Augustin Bunea, pricepător al trebuirilor școlare, a făcut un exposeu al situației: al celor ce pot urma și a luptei ce episcopatul greco-catolic român e dator să poarte pentru apărarea școalelor române. Mitropolitul va aviza și pe episcopii sufragani, așa ca să desvolte o luptă solidară. Episcopatul gr-cat. va lua poziție și în Casa Magnaților, precum va face și un memoriu.

E foarte probabil apoi că episcopatul va cere intervenția Coroanei.

STUDII STATISTICE.

De Eugen Brote.

Descrescerea relativă a populației române în ținutul Sibiului.

IV.

Cele 17 comune germane din grupul mestecat (II) aveau la 1880 o proporțiune de 15790 suflete, între cari 5091 români sau aproape o treime. În toate comunele minoritățile românești sunt considerabile. La 1900 proporțiunea crescuse la 18275, între cari 6195 români (adecă mai bine o treime. Români au sporit cu 21.68 per cento (1.08 perc. anual) și ceilalți cu 12.90 perc. (0.64 anual). Români sporesc dar aci aproape îndoit așa de tare ca alții, însă nu în toate părțile în aceeași măsură. În 4 comune, la Merghindeal și Hosman, pe malul stâng al Hărtibaciului, și la Hamba și Daia, în jurul orașului Sibiu proporțiunea română scade în mod absolut (dela 1751 la 1491) și majoritățile cresc (dela 1777 la 1977). În alte 4 comune: la Hundrubehiu și Ruja, nu departe de Merghindeal, apoi la Apostdorf și Văsăud românii sporesc slab (dela 1060 la 1138 sau 0.39 perc. anual) și mai puțin de cât majoritățile (dela 1659 la 1899 sau 0.72 perc. anual). Mai ales în Ruja majoritatea se întărește. În Apostdorf românii n'au sporit de cât cu 2. În 3 comune, la Iacobeni, la Nocris și Marpod românii sporesc ceva mai bine, fără însă a întrece sporiul majorităților.

La Nocris populațiunea română sporește cu 0.91 (alții cu 1.35 perc.), la Marpod cu 1.28 perc. (alții cu 1.36 perc.), și la Iacobeni cu 0.81 perc. (alții cu 0.85 perc.). În restul de 6 comune sporul românilor este anormal de mare: la Seliștat și Bărcut sporesc cu peste 2 perc., la Netuș și Noștat cu peste 2½ perc., la Agnita cu peste 3 perc. și la Hendorf cu peste 4 perc. Romanizarea acestor 6 comune germane se pregătește cu atât mai sigur și mai vite cu cât majoritățile sporesc slab sau scad.

Numai la Agnita majoritatea crește încă cu 0.69 perc., la Bărcuț numai cu 0.25 perc., la Netuș cu 0.14 perc., la Seliștat cu 0.05 perc., la Noștat și Hendorf ea scade în mod absolut. La 1880 ele aveau 6706 locuitori cu 1599 români (23.84 perc.) la 1900 populațiunea a crescut la 8056 locuitori cu 2535 români (31.46 perc.) Hendorf și Seliștat sunt de pe acum aproape românești: 536 alții și 530 români, 363 alții și 347 români.

În cele 4 comune mestecate erau la 1880 4517 locuitori, cari au sporit la 5299. Românii numărau la 1880 1977 și au sporit la 2540, sau cu 2.13 perc. anual, pe când alții au scăzut dela 2540 la 2481. Astfel în 3 din sate: la Șulumberc, Magarei și Roșia românii au devenit majoritatea locuitorilor și satele românești. În al 4-lea sat, în Alțina stau 939 români (47.11 perc.) față cu 1054 alții.

Rezumând raporturile de creștere cam complicate din acest grup rezultă: în fundul văii Hărtibaciului pe coastele dealurilor, cari formează cumpănă apelor între Târnăvă și Olt stau un șir de 5 comune învecinate, cari demarcă o linie de creștere a populațiunii române și anume satele: Măgărei, Prostea (rom.) Netuș, Hendorf și Noștat.

Paralel cu această linie se înșiră dela Zlagna până la Țelina 8 sate învecinate, cu o decreștere absolută sau relativă sau cu o creștere necorespunzătoare și anume: Zlagna (rom.) Apostdorf, Ruja, Merghindeal (rom.), Hundrubeh, Jacobeni, Retișdorf (rom.) și Țelina (rom.). Dela Bărcuț pe șoseaua ce duce dela Făgăraș la Sighișoara se pornește pe malul stâng al Hărtibaciului o altă linie a creșterii, care merge paralel cu cursul apei până la Vurpăr și leagă 8 sate învecinate și anume: Bărcuț, Seliștat, Șulumberc, Agnita, Covăș (rom.), Vărd (rom.), Alțina și Vurpăr (rom.). În stânga și în dreapta de această linie a creșterii se constituiesc două centre ale decreșterii: unul pe malul drept al văii și altul pe malul stâng.

Toate comunele din dreapta drumului ce duce dela Nocih la Mediaș, și anume: Țichindeal, (rom.) Nocih, Ghișasa-de-sus (rom.) Ghișasa-de-jos, (rom.) Bendorf (rom.), Vecerd (rom.) Igișdorf (rom.) și Bărghiș (rom.) sunt în semnele decreșterii. Pe malul stâng intră în această categorie toate comunele dela Văsăud până la Cornățal și până în Olt și anume: Văsand, Marpod, Ilimbav (rom.) Hosman, Fofeldea, (rom.), Colun (rom.), Glâmboaca (rom.) Săcădate (rom.) Nucet (rom.) Cornățal (rom.) În jurul Sibiului în sfârșit avem 2 comune: Hamba și Daia în categoria *decreșterii*, și 4: Noul-săsesc (rom.) Roșia, Cașolț (rom.) și Vestem (rom.) în a *creșterii*.

Numai o pătrime (2077) din cei 8033 români, cari se aflau la anul 1880 în grupul german (III)

locuiesc în cele 3 sate românești din acest grup, restul de 5956 constituiesc minoritățile considerabile în cele 9 comune germane. Numai în *Cisnădiara* românii sunt în o minoritate disparentă. În satele românești *Rusciori*, *Mohn* și *Bungard* sporiul românilor este mic: din 2077 ei au ajuns la 2397, adică au sporit cu 0.69 perc., anual. În toate comunele germane, afară de *Turnișor*, unde populațiunea română (430) rămâne staționară, sporiul românilor este cu mult mai mare. În *Cristian* (749 români), în *Gusteriță* (535), în *Selimbăr* (243). Românii sporesc cu 1.04 — 1.44 perc., în *Șura-mică* (258) cu 1.80 perc., în *Cisnădie* (422) cu 2.02 perc., în *Șura-mare* (573) cu 3.27 perc., și în *Sibiu* (2746) cu 7.93 perc.

Majoritatea în comune, sporește la Sibiu (16.257 alții), la Turnișor (1529) și la Selimbăr (420) cu 1.91 perc., la Gusteriță (662) cu 1.27 perc., la Cristian (912) cu 0.88 perc., la Șura-mică (838) cu 0.71 perc., la Șura-mare (1064) cu 0.31 perc. și la Cisnădie (2527) decrește în mod absolut.

Sporiul mic al românilor în comunele românești și sporiul lor mare în comunele germane iese la iveală în acest grup și mai pronunțat ca în celelalte grupuri. La 1733 aflăm în aceste 9 comune germane 386, familii românești, între cari sunt cuprinse și țigani, la 1750 sunt 1700 români, la 1880 5956 români, la 1890 8211 români și la 1900 11313 români, de șapte ori mai mulți ca la 1750. Nu e nici o mirare, dacă în asemeni împrejurări, majoritățile germane se simt amenințate în existența lor. În Sibiu românii în 20 ani au sporit numărul lor, dela 2746 la 7106 (cu militari cu tot), în Gusteriță, unde la 1733 erau 20 familii române, stau deja 682 români față cu 798 alții, în Selimbăr se găseau la 1733 10 familii românești, acum stau 312 români față cu 582 alții, în Șura-mare episcopul Klein înregistrează 13 familii românești, acum sunt 920 români și 1130 alții. În Cisnădie din 12 familii la 1733 sunt acum 592 români etc.

Din România.

Audiență. Dl. Al. Ciurcu, prim ajutor de primar, a fost primit ieri în audiență de regina noastră.

Dl. Ciurcu a prezentat reginei o carte foarte frumos ilustrată și legată despre marele azil de bătrâni din Viena, cel mai vast și mai modern din țară, și care a fost conceput cu deamănuntul de delegația consiliului nostru comunal, cu ocazia vizitei la Viena.

Azilul e situat la Lainz, nu departe de castelul împărătesc Schönbrun și constă cu ale

sale 29 clădiri izolate și cu frumoasa sa biserică, un orașel nou; a fost inaugurat de dl. dr. Lueger abia acum un an și jumătate. Aci se întrețin aproape 3000 de bătrâni, bărbați și femei, afară de cei întreținuți în multe alte aziluri. Viena cheltuește pentru săraci peste 15 milioane de coroane pe an. Budgetul disponibil al Bucureștiului e de 6 milioane lei pe an.

Regina s'a arătat foarte mișcată de atențiunea dlui Ciurcu și s'a întreținut cu d-sa îndelung despre diferite chestiuni de asistență publică.

Marele Bal al Presei. Sâmbătă 17 Februarie are loc la Teatrul Național Marele Bal mascat și costumat al Presei, organizat de sindicatul ziaristilor din București, singura societate de gazetari, recunoscută ca persoană morală și pusă sub președinția de onoare a M. S. Reginei.

Un comitet de doamne din înalta societate dă concursul său distins și grațios pentru ca mai Marele Bal al Presei să fie unul din cele splendide și mai izbutite din câte au fost la noi.

Un comitet de artiști, pictori, sculptori, desenatori, caricaturisti și-a oferit de asemenea prețiosul și indispensabilul său concurs, fie pentru decorarea sălei, fie pentru alcătuirea programului, care va fi din cele mai bogate și mai alese.

Mare tombolă cu câștiguri de valoare și toate numerile câștigătoare; loterie de tablouri la care cu o modică sumă se va putea câștiga o operă de artă a unui fruntaș pictor; Cărciuma artistică, jocuri de cășori, intrări comice ale fruntașilor artiști comici ai Teatrului Național, formează numai o parte a programului care va fi comunicat zile acestea și care va face din Marele Bal mascat și costumat al Presei, din seara de 17 Februarie, un adevărat eveniment bucureștean.

Veniturile comunei București. Dela 1 Aprilie 1906 până la 31 Ianuarie 1907, veniturile comunei București au fost următoarele:

Din impozitele directe 2,002.214 lei și 40 bani, din venitul fondului comunal, 5,445.728 lei și 30 de bani, din taxele comunale 1,476.673 lei și 30 bani, din veniturile speciale 610.268 lei, din subvenții 199.505 lei și 97 bani, din donații și legate 73.966 lei și 24 bani, din rămășițe și alte venituri accidentale 917,823 lei și 33 bani, iar din rămășițele exerțiilor închise 463.769 lei și 51 bani.

În total 11,191.015 lei și 12 bani.

Veniturile comunei în intervalul corăspunzător din anul trecut fiind de 10,414.968 lei și 36 bani, excedentul din acest an e de 776.046 lei și 76 bani.

Literatură populară.

De joc și veselie.

— De pe la Arad. —

De Enea Hodoș.

De când beau și nu mă 'mbăt,
Vinul s'a făcut oțet,
Și răchia chisăliță, —
Bate-o, Doamne, crișmăriță!
Crișmăriță, ochii mici,
Ce mă faci să viu p'aici;
Crișmăriță, ochii verzi,
M'ai chemat, și nu mă vezi!

Câte mândre m'au lăsat,
M'ar putea pune jurat;
Câte mândre-am avut eu,
Aș fi domn solgăbirău!

Trei rugite 'n tulipan,
Te-am iubit mândro, d'un an;
Dar acuma, de trei luni,
Mă porți numai cu minciuni,
Cu minciuni copilărești,
Cu vorbe d'alea băbești. —
Hai! hui! că nu-mi pasă,
Am aflat altă frumoasă!

Cătu-i Țara ungurească,
Nu-i ca fata românească!
Cum e floarea cea domnească,
Și-i albă și roșă 'n față,
Umple lumea de mândreață.

Hop, odată sus!

Câte flori sunt pe pământ,
Toate merg la jurământ;
Numa ruja soarelui
Șede 'n ușa raiului,
Să judece florile —
Ca soacra nurorile.

Pe sub poala codrului
Tot omul cu mândra lui:
Și eu cu mândruța mea
M'oi duce dac'oi putea.

Alunele, alunele!
Perit-or mândrele mele;
Că dacă n'ar fi perit,
Măcar un'ar fi venit.
C'am avut o mândră dragă
Ș'am lăsat-o 'n dor să tragă,
Să se 'nvețe-a fi de treabă.
Iacă, mândra s'a 'nvățat,
Și pe mine m'a lăsat.

Mă dusei la mânăstire,
Să țin patruzeci de zile,
Cu genunchii pe pietruțe
Și cu ochii la fătuțe
Cu fața către părete,
Cu gândul pe la neveste.

Frunzuliță măr pălit,
Știi, că dracu-o 'mbătrănit
De coarne de plug ținând.
Ci io, mândr' am cărunțit
Umblând dela birt la birt,
Alegând vinul de bun,
Și rachiul cum miroasă,
Ș'a mea mândră de frumoasă.

Mărta-m'aș și eu biată,
De bogată vreme-s fată.
Mărta-m'aș, hop și țup!
Numai să mă văd cu pup.

Cinci opinci într'un picior,
Și călcăiul tot i-e gol;
Cinci opinci, una-i cărpită,
Mândra-i d'asară 'nvălită.
Bate-o, Doamne, bine-i pare,
Că se vede c'un pup mare.

Din București ne sosește următoarea telegramă: Un pluton de cazaci ruși au trecut ieri noapte prutul pela Ungheni. Ei au fost imediat deținuți de autoritățile române.

Se crede, că sunt dezertori. M.

Iusth spunându-le buchile.

Am spus-o de mult, că Dieta ca cea de acum n'a mai avut Țara Ungurească. O strânsură de oameni mai desmeteci și cu porniri mai păcătoase, nu mai este în nici un parlament din lume.

L'au scos din răbdări pe însuși președintele lor, Justh Gyula, care unui grup de deputați, i-a spus următoarele:

»Nu suntem aici să reprezentăm interesele unei ori unor clase, ci reprezentăm, fărăosebire de clase, întreaga țară. Pentru a sport venitele unei clase, nu e permis ca noi să asuprim clasele muncitoare și să luăm poziție împotriva stăruințelor pentru ridicarea salariului lucrătorilor. Aflu că e din cale afară primejdios, ca partidul kossuthist să facă astfel de politică.

Venind vorba de spiritul ce domnește printre deputați, a zis:

»E nemai auzit ce spirit reacționar domnește în Dieta asta. De când sunt deputat, nu știu să mai fi fost așa. Dacă ar ști Irányi ce spirit domnește în partid, s'ar întoarce în mormânt. *E de neînțeles, cum spiritul lui liberal e pierdut din partid.*

Văzând că în partid sunt mulți cari ar voi să pună cătuși presei (să nu se mai poată publica potlogăriile și banii mâncați de dnii deputați), Justh a zis, că va lupta până la cuțite împotriva celor-ce vor să se atingă de libertatea presei.

Actualități politice.

Proiectul lui Apponyi.

Comisia de instrucție publică a ținut ieri ședință în chestia proiectului despotice alui Apponyi. Câteva cuvântări sunt vrednice de însemnat.

Molnár J. poporal. Nu poate primi proiectul nici în teze generale. Prea se face, în el, deosebire între școalele de stat și școalele populare, — în dauna a celor din urmă.

Meczner Béla. Recunoaște anumite plângeri ale învățătorilor confesionali, primește însă proiectul, fiind un conziderabil progres față de cea din trecut.

Csernoh S., poporal, bagă de vină și el câtorva neajunsuri, primește totuși proiectul.

Sághi Gyula, prez. comisiei se tînguește pentru vorbirea lui Molnár.

Apponyi A. A ținut să micșoreze deosebirile între școala de stat și confesională. Il supără neîndestulirea învățătorilor. Punctul de vedere național este pentru el mai presus de toate. Cine este de credința lui, o să-i fie și de ajutor.

La discuția pe articole, *Vertán Endre*, face propunerea desuchiată, ca preoții să fie oprși din oficiu a face parte din senatul școlar. Comisia însă nu primește.

Păcat, că în comisia asta nu se găsește nici un deputat naționalist.

Poporalii demascați.

Csitáry Béla, vine în gazetele de dimineață și esplică, cum a ajuns să pună in-

scripții slovăcești pe steagurile de cortășire. Logica lui e aceasta: pentru a câștiga încrederea alegătorilor, și a învinge, a trebuit să fac negreșit așa — prin urmare nu-i păcat național.

Înțelegem. Când e vorba de blidul de linte, nu e păcat nici să faci așa nițică pe voia naționalităților!

De altmintrelea, acelaș păcat îl au foarte mulți dintre kossuthiși. Cei din Bihor nu numai că au purtat inscripții românești, dar au și vorbit românește alegătorilor. Dacă ar fi făcut cu alte intenții, am zice că s'au închinat dreptății, așa însă trebuie să vorbim de altă închinare. Și nime nu se găsește să le pleznească în față: trădătorilor.

Azi dimineață s'a reprezentat, nu mai știu în care circ intim, duelul lui Rakovszky I. cu Mérey-Horváth K. Acest din urmă a primit o tăietură la brațul drept și una la tâmplă.

Așa-i trebuie, dacă nu s'a ajuns cu 50 mii de cor.

Vifor în Dieta croată.

Lupta dintre starcevicieni și coaliție.

Ieri, precum s'anunță din Zagreb, a fost un mare scandal în Dieta croată.

Întâiul orator a fost Milo Starcevic, care a întreat dacă a căpătat ori nu partidul starcevician la ultimele alegeri bani dela guvern. Întreată pe ban, dacă a existat ori nu pact la ultimele alegeri între fostul partid naționalist și partidul starcevician.

Banul, contele *Pejacsevich*, a declarat, că pact n'a existat, iar încât privește banii — a zis — atâția bani despre câți se vorbește, n'are întregul guvern croat.

Levin Chavrak, substitutul banului declară că nici el nu știe nimic despre pact. Se vorbește despre șeaze-zeci mii coroane, pe cari afirmativ, guvernul li-ar fi dat lui Iosif Frank.

Frank: Nu, lui *Elegovici*.

Chavrak declară că nu știe nimic despre acești bani, conștiința lui e curată.

Se ridică *Supilo*. *Lorkovici* strigă către *Iosif Frank* care-i stă în față:

— Iești un calomniator!

Iosif Frank sare agitat și-i replică:

— D-Ta minți! Asta-i minciună!

Se naște un zgomot colosal, care durează minute întregi. Făcându-se liniște, *Supilo* continuă:

Iosif Frank a trebuit să recunoască în Viena, că a calomniat coaliția.

Declarația aceasta stârnește un vifor enorm.

Iosif Frank sare agitat și strigă: — Croația are un rege și D-ta unelțești împotriva regelui.

Supilo: D-ta unelțești împotriva regelui!

Iosif Frank aleargă cu mâna ridicată la *Lorkovici* spre a-l lovi.

Vladimir Frank aleargă și el acolo. Mai mulți deputați sar ca să-i despartă pe cei încăierați. Banul și șefii de secție la vederea scandalului părăsesc Dieta. Președintele suspendă ședința.

Redeschizându-se ședința *Medakovits* îl apostrofează pe *Frank* pentru purtarea sa.

Supilo: Nu s'a mai întâmplat ca majoritatea să se fi ridicat cu un dispreț și o indignare atât de unanimă, ca în contra lui *Frank*. În Viena *Frank* a calomniat coaliția numind-o trădătoare de patrie. Iar acum, aici în fața reprezentanței naționale are curajul să spună că eu vorbesc contra regelui. Ce este aceasta, dacă nu o denunțare? Despre coaliția ungurească s'a zis că a căpătat

bani din Italia în lupta contra Austriei, iar pe coaliția croată o denunță în Croația. Zice că starcevicienii să pretindă esmiterea unei anchete parlamentare, care să cerceteze reciproc acuzele și atunci se va dovedi că la alegerile din urmă funcționarii și partidul național au sprijinit pe starcevicieni.

Ședința se încheie la 3.15 m.

Morile de vânt.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Trăim zilele celor mai plictisitoare ședințe. Parcă toți deputații ar fi îngrijiți să-și odihnească nervii, să adune puteri noi, pentru zile de grea cumpănă ce se presimțesc. Și când camera maghiară odihnește, văzduhul răsună de fraze patriotice — îndreptate acum contra socialiștilor. Acestea se scot cu ușurință. Nu este vorbitor, care să nu-și aleagă de cal de bătaie emigrarea din punct de vedere național, nepermise agitații de clasă, patriotismul tradițional etc.

Se discută mai pe larg petiția Societății regn. agronomice, pentru a se restrânge libertatea presei. Caracteristic, cei mai mulți kossuthiști vorbesc sprijinind petiția, și cerând să se remită guvernului cu vot de aderanță. — La votare însă cad.

Ședința se deschide la orele 10, sub presidenția lui *Justh Gy.* Deputații naționaliști: *A. Vlad*.

Trecând peste formalitățile obișnuite, la ordinea zilei, în legătură cu o petiție ia cuvântul

Nagy Emil, kossuthist vorbind într'un spirit modern de libertatea presei și curțile cu jurați. Află, că parlamentul are să se îngrijească de micii proprietari — depozitarii tradiției kossuthiste — în aceeași măsură ca și de soarta muncitorilor. Asta e dezvoltarea morală în viața economică. Polemisează cu socialiștii — și el. În Ungaria bătută de nevoi, și amenințată de primejdii, clasele trebuie să lucreze în deplină înțelegere, iar nu desbinată de dușmănie și ură. Clasa de sus a maghiarilor a fost și va fi pătrunsă de spiritul cel mai democratic. (Este aplaudat mult și la mijloc, și la sfârșit. Este un vorbitor și cugetător tipic unguresc.)

Mai vorbesc, — mai mult pentru sine, — *Bozoky Árpád*: protestează împotriva afirmației de ieri a lui *Farkasházy*, că în parlament naționalitățile sunt singuri păzitori ai libertății de presă. *Holló L.* mare frazeolog și ruginit, cere aspră purcedere împotriva celor ce stârnesc ură de rassă, abuzind de libertatea presei; *Farkasházy Zs.*: își aplică cuvintele citate de B. provocându-se la cazul, când numai naționalitățile și 12 kossuthiști au votat împotriva arestului preventiv în procese de presă. *Desseffi Emil* constituțional, vorbește ca un aristocrat — ce e — împotriva socialismului; *Samassa János*, *Bernáth István*, *Kovács I.*

După pauză a vorbit ministrul de justiție *Günther* despre curțile cu jurați. A accentuat, că va lua măsuri să se pedepsească vinovatul cel adevărat și să nu se poată înlocui prin ștromanii, ca până acum.

Din vorbirea lui *Andrássy Gyula* reținem o singură frază: Când vrem să luăm în cetatea constituțională participarea naționalităților prin votul universal, ar fi sinucidere a guvernă, cu măsuri polițienești.

La luptă.

De Traian V. Givulescu.

Popoare, se nasc, luptă pentru putere, renume, glorie, ideal, după aceea vedem, sub umbra vremilor trecute, icoanele sfâșietoare de inimă, cum recad, cum se risipesc, cum dispar popoare, națiuni, și cu ele glorie, putere. Și lângă toate aceste acolo stă învățătura, — pe care istoria prin sătele sale o stoarce și o predă posteriorității, ca și când dorințele omenimei, luptele, suferințele, tragediile mișcătoare de lume, erupțiunile vulcanice, a pasiunilor popoarelor, toate, dar toate, numai pentru aceea s'ar fi întâmplat, ca posteritatea să aibă din ce învăța.

Și Doamne multe putem învăța!

Din sbuciumările omenimei învățăm, că pe fiecare popor mare în istorie, gânduri puternice, dela prezent îndepărtate scopuri, idei, ideale l-a condus.

! Pentru principii, idei, ideale, a luptat omenimea întotdeauna.

Și ciudată logică a providenței, — ideile, idealele, au concentrat popoarele în luptă. au dat impuls la luptă, a făcut purtăverele ostenelele și au cuprins în sistem toate nuzințele omenimei sbuciumătoare.

Tot evenimentele din trecut ne dovedesc în mod eclatant, că leagănul ideilor și idealelor — pentru cari a luptat și luptă omenimea — zace pe aceea treaptă unde pășim în viață în primele cunoștințe, unde se dezvoaltă conștiința de om, adică în salele de învățământ. Aici se pregătesc puterile spirituale-morale de lipsă, la validitatea idealilor, aici în salele de învățământ, în școale se cultivă mintea, se nobilitează inima și îndreptează voința, cu un cuvânt se pune baza unui piedestal de pe care popoarele cu încredere și siguranță pot privi în viitor.

Acest adevăr nerăsturnabil ni-l dă istoria.

Istoria, această oglindă a vremilor apuse și mamă dulce de sfaturi în viitor, ne vorbește viu, că numai acele popoare au stăpânit lumi și vremi, cari au aderat în mod fanatic la instituțiunile lor culturale.

Poporul român — ca să nu vorbim de alte popoare — falnică sentinelă a civilizațiunii romane numai așa și-au putut conservă individualitatea sa etnică, — dacă au aderat morțiș la instituțiunile sale culturale: biserică și școală. Aceste două instituțiuni: biserică și școală au fost în toate timpurile și la toate popoarele mijlocul principal, al lăririi condițiunii de viață de existență națională: a culturii.

Cultura, școala a fost este și va fi cel mai puternic factor de putere al popoarelor în toate timpurile și împrejurările.

Sunt însă timpuri și împrejurări când — precum o simțim și noi românii astăzi — chestiunea culturii a școlii poate să devină pentru un popor chiar o chestie de viață.

Astăzi simțim și vedem, că lupta pentru viața noastră, pentru existența națională: pentru cultură, pentru școală, cu mult mai greu apasă umerii noștri, ca în vremile trecute.

Stăm adică în fața unor atacuri, cari menite sunt să ne stângă pulsul de viață: școala noastră confesională și prin aceasta — bine știm — existența națională.

Ministrul de culte și instrucțiune publică a depus Vineri în 22 Februarie n. pe biroul Camerii, proiectele sale de lege referitoare la salarizarea învățătorilor confesionali.

Proiectele ministrului sunt pline de dispozițiuni, cari vatămă drepturile autonome a confesiunilor, cari sub pretextul »regulării salarelor« tind a nimici școala confesională, cari tind a cultivă în sufletul copiilor tendențe diametral opuse intereselor noastre, cari tind a pune școala și învățătorii la discrețiunea organelor polițiale, făcând din ei unelte oarbe.

În fața acestor stări una s'o știm. Sfântă instituțiune a fost școala confesională română pentru neamul nostru greu încercat. Misiunea ei în mijlocul masei a fost sublimă, cerească. Și aceasta nu o știm numai noi, ci o știu și cei de sus. De aici lupta crâncenă contra ei.

Ce ne rămâne de făcut?

Avem dreptul de a întrebuița toate mijloacele cu putință în limitea legilor pentru de a susține caracterul confesional al școlii noastre. Să protestăm deci cu toții și cu toată energia în contra tendințelor guvernului de a nimici

școala confesională la ce să țintește prin »regularea salariilor«.

Veneratele Consistoare ca foruri superioare în solitudinea ce o au pentru înaltele interese ale bisericii și neamului cu posibila urgență vor lua demersurile de lipsă, tot așa iubirii noștri deputați dietali vor convoca »adunări populare« unde vor desbata chestia proiectului amintit de lege.

Iar noi învățătorii confesionali români la rândul nostru ne vom face datoria. E adevărat că poziția noastră e una din cele ce reclama grabnic ajutor, — dar în fața darurilor »danaide«, rămânem mai departe zilerii neamului. Nu voim să fim — în schimbul unei sumulițe — călăii neamului nostru!!

Nutresc firma convingere că despre noi învățătorii români, — nu se vor înregistra fapte, ca ale unui Efialte, grec el însuși, care pentru o sumă de bani arată cărarea ascunsă soldaților perși, spre a măcelări pe curajoșii lacedemoneni a lui Leonida.

Renunțăm deci la orice ajutor, — câtă vreme el conține venin de moarte pentru neamul nostru. Nici vorbă. E greu jugul nostru. Dar dragostea misiunii noastre ni-l va face ușor, ba ne face chiar a nu putea fi fără jugul nostru, pentru că viața ni-e legată prin destin de el.

Mișeilor dela Bocșa.

Purtarea ticăloasă a mișeilor dela Bocșa a stârnit în popor o indignare mare. Ni-se scrie că cei dela Vermeș nu mai vor să știe de preotul lor trădător de neam, ci au mers Marți în deputăție la Episcopia din Caransebeș, să spună că închid biserică dinaintea preotului nevrednic. De pe un alt preot au rupt reverenda și l-au bătut rău.

Am primit corespondențe și chiar versuri în afacerea asta. Dăm pe cele mai la vale, cari arată ce amărit e poporul.

Mergând într-o zi la lucru în pădure, văzui de pe vale venind doi jidani. Unul dintre ei ridicându-și ochii roșii zise: Mă, tu, să nu slobozi vr'un lemn pe noi: Eu cam în glumă: »Ba slobod. Dar cu cine ai ținut la alegerea din Zorlenț? El: »Cu nația mea«. Atunci n'am mai zis nimic, numai m'am gândit la soarta românului: oare de ce nu ținem așa și noi român cu român, cred că și lui Dumnezeu i-ar fi drag. Numai dintre ai noștri frunțași multora le mai drag Moisi și cei-ce cioplesc juguri grele și ne țin ca pe vite, ba ne mai făgăduesc și ștreanguri. Străinii ne-or găsit mintea cât e de tare, fac zamă lungă, pun piparcă berigăt, și carnea o mănăcă ei și ajung în scaun de aur, dar noi nu știm ce mănăcăm, nici să ne ținem dreptul. Când am auzit de alegerea din Bocșa, am așteptat ziua ca ziua Paștilor. Auzind slăbiciunea fraților, m'a cuprins o jale de plâns.

Cântă ciocăria 'n gai
Rău popă e 'n Valeapai,
Cântă cucu 'n vârf de păr
Ajunse ca musca 'n zăr.
Cântă cucu sus pe gard
Cu jidanul a votat,
Dar ce n'ați mai auzit
De un om tare vestiit,
De un popă din Duleu
Cu inimă de taleu,
Dar dascălu din Barbos
Și el a primit un os.
Frunză verde din cărare
Și popa din Valea-mare,
Rătăcit-a pe cărare...
Frunză verde, burueni
Și popa din Zagujeni,
Astă-vară a votat
Nu cu-al nostru candidat.
Vai săraci de domnișori
Cum ne vând la negustori,
Dar preoții luptători,
De Dumnezeu temători,
Nu ne vând la negustori,
Vieața să le-o lungească
Dumnezeu să ni-i trăiască.
Că-i cunoaștem de păstori
Și de binevoitori.

Ohaba-Mutnic.

Solomon Domăneanțu, econom.

Acești nerușinați potcași
Pentr-un blid de păpricaș
Dusu-s'au și-au votizat,
Apoi așa s'au îmbătat
Cât s'a rușinat de ei
O scroafă cu opt porcei.

Pentru mârșavele purtări
Leși-v'ar pară din nări,
Iar papricașul din voi
Face-s'ar sălbatici boi,
Să vă împungă inima,
Să nu mai puteți votă,
Nici prescuri a mai mânca,
Ci să pasceți iarbă verde
Cu caii de prin livele.

Intre cei ce-au luat parte
Fost-au mulți ce nu știu carte,
Dar au fost, păcatul lor,
Dascăli plătiți de popor
Râia-i mănăce binisor,
Dumnezeu să-i pedepsească
Pentru fapta lor cănească.

Petru Grama.

Dela frați.

Din Bucovina primim următoarea scrisoare:

Dacă sunteți dispuși a întreține pe cetitorii prețuitului D-Voastră ziar și cu câte-va știri despre viața, mai mult socială, a românilor din Bucovina atunci binevoiti mă rog a face servindu-le acest articol. El conține o descriere a stărilor actuale din nefericita țară, unde odată domnea Stefan Vodă, o descriere scrisă cu sânge din inima mea, care mă doare cumplit când văd cum neamul meu își sapă singur groapa prin nenumăratele certe lăuntrice și ignorarea primejdiei din afară. Vă rog să îndreptați eventualele erori, trecute cu vederea de mine, ici colo o fi și stilul de îndreptat, care durere nu-i cam păcătos, căci de fericirea creșterii germane nici eu n'am scăpat și așa mi-a fost peste puțină să-mi câștig oareși care îndămânare în scrierea limbei românești. — Ce se atinge de articolul acesta, apoi era el mai potrivit pentru o gazetă din Bucovina dar fiindcă nu prea laud nici o partidă nici alta sunt sigur că nu l'ar primi nici una și de aceea vă molesitez pe D-Voastră fără însă de a Vă impune vre-o silă. Dacă Vă pare nepotrivit, eu mă impac cu soarta că încă n'am ajuns destul de departe cu cunoașterea limbei și iscusința de a descrie ceva.

Iată și articolul:

Floarea neamului desvoaltă o activitate fabuloasă, numai și numai spre binele poporului. Unii întemeiază »bănci ale țării« pentru a mândri o pinca de dragostea cămătarilor oarei, își asigură lor posturile cele mai grase la acest institut economic, iară de țaran cu atâta tragere de inimă grijesc, încât acesta nu mai duce lipsa banilor din »banca țării«. Înțelege și el bietul că tot e mai bine așa, să rămâie pe lângă Nuhăm, Șmit ș. a. ca înainte. Căci, vezi, domnii dau bani, nu când îți trebuiesc, ci când le trebuiești cu votul tău la alegerile de deputat, iară milosul Nuhăm, când ai nevoie se 'ndură și-ți dă cu 20—30 și mai mult la sută, scoțându-te din ori-ce incurcătură și mai târziu — din casă cu nevastă și copilași. Nu-ți rămâne alta decât să iai în mâinile-ți trudite toiagul pribegiei și să apuci lumea 'n cap, fericit popor.

Alții iară fac societăți pentru luminarea țaranului, ce umblă bezmetec în nemărginitul imperiu al neștiinței și este exploatat de toți veneticii și trași-impinșii. Acești luminători pun temelie cabinetelor de lectură pin sate, țin prelegeri populare cu fel de fel de învățături, iară la oraș se ciondănesc ca și câinii printre garduri, cu alte societăți, cari au aceleași ținute de altfel. Vezi, nu vezi vr'un rezultat obținut la luminarea țaranului, dar la hărțueli numai decât trebuie să concezi, că sunt rezultate foarte imbucurătoare, ceia ce se poate vedea și din gazete.

Vremea liberă unul o întrebuițează pentru a născoci, cum să-l lovească mai bine pe celalalt, acesta iară mereu se gândește cum să răspundă la loviturile primite. Și așa se ferecește neamul. Peste tot la noi este un teren foarte favorabil pentru întemeierea de societăți nouă. Dacă unuia îi trăznește prin minte că ar fi vrednic de preșe-

dinte sau vice-președinte la o societate și dacă această dorință a lui nu e este respectată de alții, atunci, simplu de tot, iese din aceea societate și face una nouă. Tovărași de principii, cari încă rîvnesc la posturi în vr'un comitet sunt destui, slava Domnului. De se află undeva pe pământ un român cari ar voi să fie odată președinte al unei societăți, n'are de cât să vie la noi, căci totdeauna găsește nemulțumiți, cari cred că rolul ce-l joacă în societate nu stă în proporție cu talentul lor și sunt gata a înjgheba alta nouă după nume, dar cu aceleași ținte. În urma acestei nobile nizuințe de emulare — după rosturi onorifice, s'au ridicat la noi mai multe societăți studențești egale în principii dar peste măsură de hărăgoase în raporturile dintre ele, a căror activitate de căpetenie este să se foarfece una pe alta. Dar se găsesc și idealști de cei incurabili, cari se prind să împace aceste spirite rășboinice. Li adună așa unul pe toți la un loc, le vorbește din inimă și la inimă, toți află, că vorbele lui sunt bune și frumoase și — se sfădesc mai de parte ca la ușa cortului. Vorba cea: dă sfat lupului să se prindă de gât cu mielul și să se sărute în semn de frăție și bunăînțelegere și fii sigur, că i-ai împăcat pe vecie. Căci, vezi, e nedrept a cere lupului să-și părăsească principiile, mai bine îl sfătuieste, ca așa de ochii lumii să și-le păstreze, dar — cu mielul să trăiască în pace. Cum o drege-o e treaba lui. Și aici neamul se fericește, precum se vede.

Și candidații la deputăție aduc prinosul lor pe altarul fericii neamului, căci ei «apărătorii pielei țaranului» nu puteau rămânea mai pe jos decât alții. Curg șiroi făgăduiele la adresa oamenilor buni și fraților români, încât își vine a crede, că n'au să mai ieie un sfârșit. Într'o clipă țaranii sunt scăpați de toate nevoile, ce le amărăsc traiul, iară după alegere aceiași «frați români» nu știu cum să scape de pritenia deputaților, cari în parte măcar împlinesc juruînțele ce și le-au făcut lor înșiși, de minune.

Adecă ce-am spus? Doamne ferește, nu-i adevarat. Căci între deputați avem și de aceia, cari au umblat și ei odată în opincuțe, au păscut găștele și vițeii și cunoscând bine relele ce bântuie viața țaranului, ei zi și noapte lucră la înlăturarea rețelilor acelora... umplându-și pungile cu arginții storși de pe țară.

Iarăș am căzut în ispita de a bârbi împotriva celor devotați prieteni ai poporului. Pe semne că sunt răutăcios de fire, nevoie mare. Dar să fiu eu răutăcios cum voi fi, slavă Domnului, că țaranul e fericit. Pe de altă parte cei cu limba grohăitoare tot într'una vin peste noi din stearpa lor țară, vin cu droaia de se așază pe mănoasele câmpii udate cu sângele strămoșilor noștri, vin și ne fură glia plină de amintiri glorioase, ne fură limba, ne fură viața. Și noi stăm și ne hărățim între olaltă pe întrecute, ne prăpădim putearea prin loviturile ce ni-le pricinuim unul altuia — ne apropiem de culmea fericii, clipa când nu vom ști, ce e cu noi.

Dar nici dulcii noștri stăpâni nu stau cu mânie în șolduri, ci se strică îngrijind frățeste de binele nostru. La universitate, această »Stätte deutscher Kultur« ne trimet ca profesori totul ce lor nu le poate fi de folos, toate mediocritățile savante, afară de 2 sau 3 excepții. Li trimet din apus ca misionari ai culturii nemțești, apostoli moderni, pentru a ne civiliza pe noi barbarii din Orient și pentru a ne împărtăși foloasele progresului lor. Și iacă în ce constau aceste probe de civilizare: în mod mai mult sau mai puțin fin — mă rog, doară-s Kulturträgeri — bațjocoresc în celelalte popoare, le lipsesc de ori și ce însușire bună, le micșorează meritele până la disparență și iarăș ridică »geniul« nemțesc la înălțimi imaginare, și-l lungesc și întind de nu vezi înaintea ochilor nimic alta decât »geniu« nemțesc.

Activitatea lor principală se îndreaptă într'acolo, să-ți cânte într'una că neamul nemțesc e neîntrecut în toate privințele, are o cultură proprie fără seamăn, spirit cum nu mai afli la alt popor, tărie vitală și morală incomparabilă, indiscutabilă, nemărginită și, adaug eu, forța lor de căpetenie sunt superlativale, în cari vorbesc despre dânsii fălindu-se lumii.

Se n'țelege că pe lângă acești uriași imens de îngâmfăți, trebuie să se ascundă niște pitici, ca de pildă strămoșii noștri romani, fanfaronii de greci vechi, cari numai cu frumuseța artistică își băteau capul, stricații francezi... și firește — românii, acești selbatici, cu limbă și obiceiuri ce

nu tradează nici pic de cultură. Acesta e fondul de cugetare al oamenilor ce sunt chemați să ne crească tineretul universitar, după ce prin gimnazii a fost crescut — cam tot așa. Căci protectorii noștri au o dragoste nemăsurată pentru noi, așa cum numai vulpea o are pentru puii de potârniche. Nemți cu sânge pestriț din țară sau importați din apus sunt preferiți ca profesori la școlile medii, pentru a revărsa razele binefăcătoare ale culturii lor asupra urmașilor de barbar. Sunt directori de gimnazii cari o spun rețezat că nu ajunge picior de profesor român să calce pragul școlii lor, cât sunt ei directori. Se tem probabil că profesorii români vor arunca fire de neghină în ogorul sămănat de ei cu cele mai alese semințe ale culturii luminoasă de minte și nobilizatoare de inimă, se tem că aceștia vor paraliza sânguincioasa lor acțiune de civilizare. Acelaș spirit care se vede întrupat în profesorii nemți, îl arată și cărțile de învățământ, îngrijite fiind sub preveghierea binefăcătorilor noștri de sus. Ș'apoi în istorie sau în literatura nemțască se oferă destul teren pentru a dovedi superioritatea netăgăduită a urmașilor celor ce ședeau tolăniți pe pei de urs și beau »încă una« din cofăielul cu bere. Un succes strălucit se observă în urma activității profesorilor acestora și a cărților. Din școli ies toți tinerii înzestrați cu o măsură însemnată de cultură.

Fecior de domn și țaran român așa se deprind cu civilizațiunea în cât afară de admirațiunea pentru poporul nemțesc își mai câștigă și un fel de dispreț, în cazul cel mai bun se aleg cu o ciudată nepăsare pentru graiul strămoșesc, obiceiurile, istoria și literatura neamului nostru.

Aceștia sunt oameni culți așa, cum ar vrea drăguții noștri de stăpâni să ne vadă pe toți aceia, cari mai păstrăm amintirea obârșiei noastre, cari ne mai dăm seama de șiroaiele de sânge vărsate de strămoșii noștri pentru apărarea odoarelor scumpe, ce prietenii noștri acum voiesc să ni-le răpească. Adecă merge vorba că ne dau și gimnazii românești, dar mult spor nu fac nici aceste. Materialul de învățământ e prescris de ei, și numai lucruri cari ar fi potrivite să deștepte simțul național nu au primit în el, căci atunci tinerii n'ar mai deveni civilizați. Profesorilor români, căți îi avem, li-s trase hotare înguste și n'am pomenit măcar unul care să fi îndrăsnit a vorbi despre iubirea de neam — căci asta-i oprit. Se mărginesc la predarea seacă a obiectului, fără a întrețese de acele fire de aur, ce dau viață unui popor, fără de a deștepta inima tinărului din apatia în care a fost infundată de ipocrita creștere. Iară poporul nostru e fericit, căci odraslele, în care zace toată nădejdea lui, s'au făcut părtașe de lumină și cultură, se cam feresc de barbaria moștenită, au scăpat de sălbătăcie. Și noi, inteligența, văzând atâta fericie nemeritată pe capul neamului nostru, punem cununa peste acea fericie, ne facem a nu o vedea... și ne istovim puterile, certându-ne ca orbii la poduri. Într'adevăr fericit și și de mulți iubit neamul nostru.

Ion Surciă.

Din străinătate.

Tratatul austro-ungare în chestia vamală. Ieri au plecat din Budapesta spre Viena, primul-ministru Wekerle, ministrul de comerț Kossuth și ministrul agriculturii Darányi împreună cu secretarii lor de stat și au fost încvartirați la ambasada ungară.

Ei cred, că în trei zile, vor sfârși tratativele și se vor putea înapoia.

Monarhul a autorizat pe ambii președinți ai consiliului, pe baronul Beck și Wekerle cu deplină putere, pentru a încheia în mod definitiv tratativele în chestia vamală.

Se dă ca nesigură o convenție cu termen lung, prin faptul, că pentru esoperarea unei astfel de convenții, ungarul au condiții inconvenabile guvernului austriac, ca d. e. tarif vamal autonom și lege referitoare autonomă, cât despre termenul scurt, aci se opun iarăș multe obstacole, cari vor trebui înlăturate.

Chiar și pentru un termen scurt, Ungaria va inclina pentru separația venitelor pe consumație și va cere desbinarea pe piață a zahărului, petrolului, rachiului și berei.

În cazul acesta, ar trebui modificat § 2 din al doilea alineat al legii afacerilor comune, care tratează despre darea de consumație a ambelor state.

Aci se ivește necesitatea inexorabilă a înființării de puncte vamale pe o linie de mai multe mii de kilometri, ceea ce ar fi foarte costisitor, dar va trebui făcută din moment, ce o graniță vamală închipuită și bazată pe socoteli aproximative nu va putea da rezultate juste.

Parlamentul austriac se opune cu toată forța cerințelor maghiare, fiind la mijloc, după cum am amintit în numărul nostru recent și privilegiul băncii comune, care în cazul unei dezbinări vamale, încă va trebui desființat.

Astăzi a avut loc între cei doi ministri-președinți Beck și Wekerle o discuție asupra punctelor din programul tratatelor și azi, Vineri vor începe desbaterile între ministrii departamentelor respective.

Atentat asupra marelui duce Nicolae Nicolaiewici. În zilele trecute s'a proiectat un terribil atentat la viața marelui duce Nicolae, care numai întâmplării poate mulțumi, că a scăpat cu viață.

Un necunoscut îmbrăcat în uniforma de mecanic al primului batalion de căi ferate s'a strecurat întrebunțând cheie falsă în gara din Zarskoje Selo și a așezat cu trei minute înainte de plecarea trenului între șine o bombă, ce conținea trei funți de dinamită și 28 de țandări de ghiulea. Bomba avea o lungime de 22 cm. și o lățime de 13 cm.

Atentatorul a fost însă surprins asupra faptului dar a putut scăpa în urma amenințării cu o armă de foc.

După spusele celor experți se zice, că bomba ar fi nimicită cu desăvârșire întregul tren și pavilionul Ducal, imediat, ce ar fi fost isbită de primele roți ale trenului.

Presidiul noii Dume. Comitetul central al partidului liberal popular a propus ca președinte al noii Camere rusești pe Golovin șeful serviciului agricol din Moscova, iar ca vicepreședinte pe un polon și un partizan al lucrătorilor.

După informații din izvor autentic se asigură durata noii Dume, pentru a putea lucra împreună cu guvernul desmînșindu-se astfel zvonurile, că va fi disolvată din nou și se va introduce dictatura.

Comandantul garnisoanei din Krasnojarsk a fost ucis cu două gloanțe de revolver. Atentatorul a scăpat.

17 revoluționari ruși osândiți la moarte de conziliul de război au fost împușcați la Riga ieri, Mercuri de dimineața.

Banțele sârbești-macedonene. »Courier de Sophie« spune că banțele sârbești din Bulgaria se pregătesc la o luptă pe viață sau pe moarte cu bulgarii exarhiști. Au fost două congrese: unul la Monastir (Bitolia) și altul la Carada lângă Uschiub.

Au hotărît: 1) că trebuie de câștigat prin cele mai strașnice mijloace de patriarhism toate satele din cazanele Kratovo și Ihtiv; 2) Să boicoteze pe toți negustorii, meseriașii, muncitorii bulgarofili, atârători de exarhat; 3) Că numărul bandelor și al oamenilor din ele să se sporească.

Și întrebă dacă sârbii din chestie nu sunt ptațiți de turci, ca să lucreze împotriva intereselor creștine.

Jaurés dă sfaturi social-democraților germani. Dacă liberalismul burghez german e o putere plină de viață, dacă lucrează cu tărie, ca să-și pună în lucrare un program, în care să ceară înainte de toate libertatea politică, controlul constituțional și pacea trebuie oare să-i dea sprijin social-democrația germană?

»Știu bine, că fac o întrebare de prisos, căci socialdemocrații abia au ieșit din luptă și sunt mâniași împotriva liberalilor, cari s'au unit cu guvernul. Ca să se liniștească, trebuie să-și încordeze toate puterile lor sufletești.

»Cu toate astea, îndrăznesc a spune, că socialdemocrația trebuie să facă un pas mare politic și să privească pe liberali ca pe o putere serioasă și să le vorbească liberalilor și democraților astfel:

»Ziceți că voiți cu ori-ce preț libertatea și democrația. Dați dovadă că e așa, nu mai fiți reacțio-

nari și veți vedea că nu va mai fi primejdie de a vă afla între două focuri.

— Deputații centrului au rupt ori-ce legături de societate și de politeță cu Bülow. Nici nu i-au lăsat cărți de vizită acasă și nu vor lua parte la vre-o serbare la care va fi să vie și cancelarul.

— Dacă principele Bülow ridică mânușa ce-i aruncă partidul centrului, lupta va fi foarte primejdioasă. De o parte e un partid organizat de peste 100 de deputați, care în multe lupte întru guvernului va avea sprijinul socialdemocraților, de cealaltă parte e o grupă de partide pe cari nu le leagă un program, ci numai o întâmplare i-a unit la un loc pentru luptă. Radicali au prea puțin folos de tras din lupta cu centrul; căci principele Bülow care vrea să unească la un loc într-o grupare nefirească pe radicali cu conservatorii, va lucra întru protivnicilor săi cu arme conservatoare și naționale, mai mult decât cu reforme liberale.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 1 Martie 1907.

— **Dela teatrul din loc.** Astă seară s'au reprezentat pe scena teatrului din Arad operele «Cavaleria rusticana» de Mascagni și «Bajazzo» de Leoncavallo. Alături de artiștii italieni tenorul D'Albaredo și d-șoara soprană Leni Schubert a cântat ca oaspe dl N. Corfescu. Publicul, între care mulți români, i-a făcut o primire tot așa de caldă ca Luni în «Rigoletto», și a fost aplaudat chiar mai mult ca în rândul trecut. Prologul din «Bajazzo» a plăcut așa de mult, încât publicul a insistat să-l biseze. I-s'a oferit și o coroană de lauri.

Observăm, că peste tot, publicul care frecventează teatrul din Arad, i-a făcut ovațiuni și zia-rele locale de Marți au scris multe elogii la adresa dlui Corfescu.

— **Mascagni în București.** Mercuri, la orele 9, a fost al doilea concert simfonic sub conducerea maestrului Mascagni.

Programul cuprinde: 1) Uvertura din «Wilhelm Tell» de Rossini; 2) Sinfonia, Eroică de Beethoven; 3) Arii din «Cavaleria Rusticana» și «Amico Fritz», cântate de d-na Gutheim-Poegen, cu acompaniament de orchestră; 4) Preludiu din «Rantzau», Visul din «William Ratcliff», Intermezzo din actul al IV-lea din «William Ratcliff», Preludiu din «Iris» și Uvertură din «Maschere» de Mascagni.

— **Știrea venirii la Arad pentru concertul de Duminecă, a prințului Constantin Brancoveanu** Basarab din București a făcut o — eselență impresie și chiar senzație între românii de aici. Rar ni-se dă prilejul fericit să putem saluta între noi așa oaspeți distinși.

— **Concertul din Cluj,** după cum ni-se scrie, promite a fi o impozantă manifestație culturală românească. Din întreg Ardealul cele mai distinse familii române vor participa la marele festival. D-șoarele Valeria Pap și Virginia Gal sunt cunoscute și apreciate pe urma prestațiilor artistice dela Cluj și alte centre, iar cât despre d-șoara Hodoș, nu ne îndoim că și la Cluj va secera aceleași succese ca în Arad, unde a fost atât de călduros aplaudată.

— **Dar pentru casa muzeului »Carol I. regele Românilor« în satul Poradim.** La serbarea din urmă, președintele comitetului »Țarul mântuitor Alexandru al II-lea« a înfățișat darul pentru casa muzeului »Carol I. regele românilor« din satul Poradim.

Darul l-a făcut cunoscutul patriot bulgar Daniil Hr. Popof, trăitor în România, în orașul Turnu-Măgurele, tovarăș de aproape și împreună lucrător al lui Liuben Caravelof, Vasile Levschii, Hr. Botef și a altor mulți din epoca mișcării revoluționare bulgare din 1866—76.

Darul lui D. Hr. Popof constă din portretul vestitului bărbat, cârmuitor român Ioan Brătianu, care, ca ministru-președinte, a dat cea mai mare libertate emigranților bulgari în România, să organizeze cete de revoltați și comitete revoluționare. Ioan Brătianu a fost unul din cei mai puternici și adevărați bulgarofili în vremea când Bulgaria suferea sub tirănia nelegiuită a Turcilor, iată de ce portretul lui are drept istoric a înfrum-

seța muzeul »Carol I. regele românilor« în satul Poradim. Darul bun al lui Daniil Hr. Popof l-a adus dela T.-Măgurele la Plevna dl Gheșof, fost funcționar la ministerul de interne.

— **Alegere de preot.** Aflăm cu mare plăcere că fostul nostru coleg de redacție dl *Petru E. Pap* a fost ales cu totalitatea voturilor preot în comuna Pocola, din apropierea Beiușului.

Li trimitem felicitările noastre din acest prilej și felicităm mai ales comuna, care și-a ales atât de bine și norocos păstorul în persoana iubitului nostru prieten.

— **Degradarea câtorva ofițeri și subofițeri sârbi.** La 26 c. s'a făcut în fața trupelor degradarea a cinci ofițeri și 29 de subofițeri sârbi, anume 1 căpitan, 2 locotenenți un sublocotenent și restul grade inferioare.

Aceștia făcuseră la Kraguievatz un complot pentru detronarea regelui Petru. Ei voiau chiar să pornească garnizoana Kraguievatz asupra Belgradului, când prin tradare au fost descoperiți și dați judecății. Au fost pedepsiți cu diferite pedepse dela 1—20 de ani temniță.

Actul degradării a fost cât se poate de trist. Ofițerilor li-a tăiat insigniile cu ofițer, iar subofițerilor un coleg de al lor. După ce au fost ei despoiați de cinstea lor, colonelul Masici a accentuat într'un discurs vehement micimea pedepsei, ce se dă acestor trădători și la urmă cei 34 de robi ai ideilor lor și ai puteri au fost trimiși în celule.

— **30 milioane, binefacere...** Se telegrafiază din Paris că la notariatul tribunalului Senei s'a deschis și publicat testamentul bancherului Osiris, care a lăsat 30 milioane franci institutului Pasteur, pentru vindecarea celor mușcați de câni turbați.

— **O întimpinare.** Ni-se cere să publicăm următoarele:

In Nrul 4 poporal al «Tribunei» din 19 Ian. 1907 sub titlul «Concert în Timiș-Cuvin», un autor subscris «—n.—n.» — nisuește a înălța pe preotul nostru L. Secoșan, pe ruinele ce tinde a aduce mie ca învățător.

Nu voiesc se polimizez cu eroul din tufă deoarece valoarea lui morală nu prețuiește mai mult decât descifraturul său nume!

Pentru a da adevărului, locul ce îi se cuvine, declar pe cuvântul meu de onoare, că la petrecerea kurușilor nu am luat parte, nici nu am conlucrat în favorul ei cu nimica; iar la concertele noastre ca fost secretar al corului și în trecut și în prezent am conlucrat pentru reușita lor, ceea ce nici nu se poate explica în alt mod, — că fiind președinte al comitetului parohial, — sprijinesc pururea corul nostru, care e totodată și cor bisericesc. — Remus Bortoșiu, învățător.

— **Alegere.** Duminecă în 11 Februarie st. v. s'a ținut alegerea de preot în frunța noastră comună Petromani sub conducerea Prea On. Domn Ioan Pinciu, protop. districtului Ciacovei. S'a ales harnicul Vasile Terebenți preot în comuna Izvin, tractul Timișoarei cu o majoritate covârșitoare. Alegerea a decurs în cea mai mare liniște, lauda și meritul îl are harnicul domn protopop mai sus amintit. Un alegător.

— **Duelul Rakowszky-Méray.** Se știe că viceprezidentul Rakowszky l-a numit pe Méray-Horváth Károly, cel cu recompensa de 100.000 cor. pentru servicii »naționale«: »Roza masculină«. Méray pentru aceasta insultă l-a provocat pe Rakowszky la duel, care a avut loc azi dimineață. Méray s'a ales cu câteva răni, Rakowszky a rămas neatinș.

— **Arestarea unui conte.** Se anunță din Berlin, că agitatorul antisemit contele Pückler, pedepsit cu trei luni de zile închisoare a fost internat pentru a-și face pedeapsa în închisoarea din Tegel.

— **Adunarea studenților din Zagrab.** Adunarea de ieri a studenților din Zagrab ținută la universitate și la care au luat parte studenți de toate partidele, a adus hotărâri cu direcții foarte radicale, năcăjiți fiind din cauza enciclicei papei Pius X, în care acesta mărginește drepturile sluj-

bei-dumnezeiești ai liturgiei veche slavone, care a fost asigurată de o enciclică a papei Leo XIII. În hotărârea luată, studenții croați declară Roma inamică a națiunii croate și întonează, că națiunea croată nu mai are ce aștepta dela Roma. Protestează în contra enciclicei papei referitoare la liturgia veche slavonă și se adresează către întreaga națiune croată, îndemnându-o ca cu toate mijloacele ce le sunt posibile să ajungă acolo, ca să se facă totala dezbinare a Croației ds Roma. Studențimea a luat hotărârea, că va purcede în aceasta direcție, totodată au declarat de insuficientă legea confesională existentă, și au accentuat nevoia unei alte legi confesionale despre libertatea confesională. Intreaga presă croată este de acord și pretinde păstrarea dreptului liturgiei veche slavonă.

Gazeta clericală Hrvatsko comunică hotărârea studenților fără nici un comentariu.

— **Hymen.** Mihaiu Gutu și Fiorica Codoș anunță cununia lor, care se va ține în biserica gr.-or. rom. din Pecica, Duminecă în 3 Martie st. n. 1907.

— **Alegere de notar în Cecălaca** (comit. Albei-inf.) După mișelia administrației dela alegerea de notar din Ațantiș, unde concușeră și 2 români — fără însă a ajunge în candidație, — a trebuit să se ivească azi în 25 Februarie st. n. a. c. în comuna vecină Cecălaca (nu departe de Ludoș) și perversitatea românilor, recte a »conducătorilor firești« ai acestora.

Aici adevărat ca prin minune a ajuns în candidație și un român, Iac. Truța, îndestulindu-se cu atâta. Preotul neunit German din Botez, ca om de încredere al comunei sale, a ținut adevărat să dea dovadă că e pururea neunit și cu simțămintele românești ale credincioșilor săi; asemenea preotul unit Trif din Cicălaca a întărit adevărul povestășilor, că adevărat să nu te încrezi la popa cu barba roșie (pardon: galbină-roșietică), deși încuștirase la sine pe candidatul român. Aceștia ca conducători au făcut (ori au admis, tot una e aci), ca contrarul, un obscur Fogolyán, să reușească a fi ales cu aclamațiune. Atât! — Ce să cuvine oare unor astfel de conducători firești.

g. b.

— **Epilogul catastrofei de pe vaporul »Berlin«.** Societatea de operă, la care au fost angajați artiștii ce s'au înecat cu vaporul »Berlin«, va fi dată judecății.

Societatea e datoare orchestrei 20.000 mărci, artistului Franz Naval 6000, tenorului danez, Herold 5000, iar domnișoarei Schone 2800 mărci. Capitalul societății de operă e de 10000 lire împărțiți la 100 de acționari.

Societatea a hotărât să încheie Sâmbătă seria de reprezentanții. Personalul a fost înștiințat de aceasta prin afișe lipite pe zidurile teatrului.

Societatea aceasta n'are nimic comun cu »Grand Opera Syndicat« care aranjează în timpul iernei reprezentații de operă la »Covent Garden«. Nefericirii artiștii germani sunt cu atât mai mult compătimiti cu cât reprezentațiile lor au avut un deplin succes artistic și au răspuns unei reale necesități.

— **Omorul politic din Interlacken.** În mișcarea revoluționară din Rusia sunt amestecate foarte multe femei, mai ales studente ruse, cari cu un curaj nebun se aruncă în lupta pentru desrobirea poporului.

Se știe cum în luna Decembrie a. tr. studenta *Tatjana Leontiev* a ucis cu focuri de revolver într'un hotel din Interlacken pe rentierul din Paris Müller, care avea o mare asemănare cu fostul ministru rus Durnovo, crezând, că-i acest.

Procesul acestui senzațional omor să va judeca în orașul Thun la 25—27 Martie.

— **Atentat asupra unui șef de poliție.** Poliția rusească, care servește cu multă sinceritate și credință atotputernicia țarului e ținta de răzbunare a revoluționarilor, cari, ori de câte-ori li-se dă ocazie le impuținează numărul.

Victimă a acestei terorizări a căzut în zilele trecute șeful poliției din Sebastopol *Suchomlinov*, asupra căruia a fost aruncată o bombă.

Victimele i-a fost tăiate amândouă picioarele și alte 15 persoane au fost mai mult ori mai puțin rănite.

Atât de grozavă a fost detunătura, încât s'au spart ferestrele la 18 case, iar în pământ s'a produs în urma exploziei o spărtură de 3 metri de adâncă.

— **Un tren prăbușit în fluviu.** O telegramă din Londra, anunță o curioasă catastrofă ce l-a s' a întâmplat unui tren expres de pasageri din Pennsylvania (Ameri de Nord).

Trenul care fugea cu o viteză de 90 kilometri pe oră, a sărit de odată de pe șine și a căzut de pe țărâșul fluviului Cowemengh, lângă Iohustowu, dela 20 metri înălțime oprindu-se numai în apele înghețate ale fluviului.

Din cei 100 de pasageri 78 au fost răniți, dar lucru straniu, nici unul nu a fost ucis.

Lucrul e cu atât mai miraculos cu cât vagoamele s' au răsturnat și s' au sfărâmat în cădere, timp în care s' au rostogolit de trei ori înainte de a ajunge să spargă coaja de ghiată.

Numai doi pasageri erau deștepti în momentul dezastrului, lămpile erau stânse așa că numai când ieși luna din nori, călătorii deșteptați fără veste putură înțelege toată realitatea primejdiei prin cari trecuseră.

În cădere, trenul a dărâmat stâlpii telegrafici și a rupt firele.

Ajutoarele au sosit foarte târziu. În așteptare pasagerii s' au refugiat în vagoanele mai puțin păgubite.

Cauza dezastrului pare a fi un șurub defectuos.

Adunare mare poporală în Șiria.

Duminecă, 3 Martie n. se va ține în Șiria, după ameazi la orele 2, o mare adunare poporală, în »Casa Națională« de lângă biserică gr.-or.

Deputatul dr. Șt. C. Pop, va da seamă alegătorilor săi și va vorbi pe larg despre proiectul de lege alui Apponyi. Se va lua apoi rezoluțiune de protestare.

Din graiul poporului.

Spre America,

poezie poporală intocmită de Hulbăr Vichenta din Pecica.

Te-am lăsat jubită țară
Și-am plecat din tine-afară,
Pe marea Adriatică
Pe drum spre America.
Pe margini sate frumoase
Și orașele pompoase,
Le priviam cu dor nespus,
Mergând cătră cel apus.
Oceane, apă lată,
Nu te-am trecut niciodată,
Dar acum te trec și eu,
De-mi ajută Dumnezeu.
Bine-i Doamne cui e bine
Că nu vine-n țări străine,
Că cineză și prânzește
Și dorul nu-l mai sosește,
Să stau mult nu-mi vine-n gând
M'oi întoarce mai curând
Indărăpt în țara mea
Unde-am lăsat dragostea.

Pe vapor când ne-am suit
Am tot râs, și-am tot glumit,
Până ce ne-am depărtat.
Iată mări de ce-am dat:
Vânturile-au apucat
Și apa s' a frământat
Valurile — că venia
Și peste vapor trecea
Și nimic nu se vedea
Numai ceriu și apa
Numai ceriul plin de stele
Și apa de valuri grele.

Nici pământ că să vedea
Numai peștii cum săria
Că săria cătră vapor
Cum vin pașerile-n zbor.
Iară noi când îi vedeam
Toată puterea perdeam
Și în gând așa ziceam:
De ce maică, ne-ai lăsat
Să plecăm cu toți din sat,
Din comuna Pecica
Unde-am lăsat dragostea.
Să lăsam surori și frați

Și pe dragii nostri frați.
De-ar da Domnul să mă întore
Din pustiu de New-York.

Doru din America.

Cine-o scornit jelele
Statu cu vapoarele,
Cine-o scornit jelea grea
Statu cu America,
Să nu-l rabde Domnul Sfânt
S' o ducă p'acest pământ.

Cine nu știe, ce-i doru
Vine numai cu vaporu
Că 'n vârful vaporului
Șede mama dorului,
Încălțată în opinci
Rupe inimi de voinici.

Agentule-afurisit
Mulți copii ai săracii,
Și neveste-ai văduvit
Mâncate-ar agent peștii,
C' ai trecut toți oamenii
Ș' au rămas sate pustii.

Poate-mă mândra cânta
Dac' am trecut Dunărea,
Dunărea și țara mea
Apa la America.
America-i țară bună
Toți voinici 'n ea s' adună.
Și nu-i ca Ungaria
De fug oamenii din ea.
Ungaria-i cu domni
Nu pot oamenii trăi.

Concert, petreceri.

— Societatea călătorilor români din Arad împreună cu tinerimea meseriașilor români invită cu toată onoarea la petrecerea cu joc ce se va aranja Duminecă, în 10 Martie st. n. în sala ospătării dlui Ignatie Pașca (strada Boczkó). Comitetul aranjator.

— Corul vocal al plugarilor gr.-or. rom. din Semlăe aranjează concert cu reprezentațiune teatrală împreună cu joc, sub conducerea dlui Teodor Suciu, Duminecă la 10 Martie 1907 st. n. în sala de joc a comunei bisericesti, la care invită cu toată stima Comitetul aranjator.

— Reuniunea meseriașilor din Săliște invită cu toată onoarea la producțiunea teatrală împreună cu joc, ce să va ținea în 10 Martie n. 1907 în sala festivă a școlii din loc. Inceputul la 7 1/2 ore seara. Taxa de intrare: loge 1 scaun cor. 1.60, rangul I. cor. 1.20, rangul II. cor. 1.—, locul de stat 50 bani. Invitări speciale nu se fac.

— Comitetul par. gr.-or., român din Mehala, cu concursul Reuniunii de cântări »Armonia« din lor, aranjează petrecere, împreună cu reprezentațiune teatrală și joc, Sâmbătă, în 17 Febr. v. 2 Martie n. 1907, în localul ospătării »La Regele Ungariei« (Montaniol) din Mehala, în favorul bisericii lor, la care invită respectuos.

— Producțiune se va aranja din partea tinerimei gr.-or. din Ticvaniu-mic, în Dumineca lăsatului de carne, în 25 Februarie 1907 st. v., în sala școlii gr.-or., din loc, cu următorul program:

I. Concert (cu 5 puncte).
II. Teatrul »Pisica«. Comedie într'un act de T. Alexi.

În pauză se va juca jocurile noastre naționale: Bătuta și Călușerul, din partea tinerimei.

Se va declamă din partea coristului I. Giuca, două Hîmniuri:

1. Steaua României 10 Maiu 1877.

2. Crucea Roșie 5 Iulie 1877.

Inceputul la orele 8 seara.

— Inteligența română din Alba-Iulia și corul Reuniunii de lectură și cântări a economilor și meseriașilor aranjează joc, în 7 Martie st. n. cu concursul dlui Octavian Murășan și muzicii militare a reg. 31 de infanterie, un concert urmat de dans în sala cea mare a »Redutei orașenești« (din promenadă) în favorul reuniunii, la care invită cu toată onoarea Alba-Iulia, 22 Febr. 1907.

Comitetul aranjator: Ioachim Fulea, președinte, dr. Ioan Marciac, vice-președinte, dr. Camil Ve-

lican, secretar, Teodosiu Lobont, cassar, Ignatie Borza, controlor, precum și un număr de membri în comisia musicală și în comisia petrecerii.

BIBLIOGRAFIE.

»Progresele Dobrogei«, dela anexare până astăzi, tablou grafic, întocmit din ordinul dlui Ioan Lahovary, ministrul domeniilor (România), este titlul unei prea interesante lucrări grafico-statistice, apărute în București. Este un tablou, care ne înfățișează din toate punctele de vedere, progresul Dobrogei, de când e anexată la patria mamă.

A apărut nrul 2 din »Vatra școlară«, revista pedagogică dela Sibiu, cu următorul sumar: dr. Șpan, Un cuvânt la ancheta învățătorilor. V. Ștan, Metodica limbii maghiare în școlile populare. N. Simulescu, Ordinea în școală. C. Popa, Lecțiune practică din L. rom.

În curând va apărea de sub tipar în editura dlui George Bujigan, învățător în Deliblat (com. Temeș) opul bisericesc conces de Ven. Consist. Diecezan al Caransebeșului, — »Cantorul bisericesc«. Opul cuprinde rânduiala tuturor serviciilor bisericesti dela vecernie, utrenie și liturgie a serbătorilor de peste an, cele 8 glasuri precum și tipicul bisericesc pentru toate cazurile. Prețul broșat 8 cor., legat 10 cor., legătură de lux 14 cor. Se poate abonă de-adreptul dela autor-editor. Formatul octav mare pe 2 coloane, tipar roșu-negru, hârtie fină, — tehnică modernă.

Poșta Redacției.

Rugăm stăruitor pe colaboratorii și corespondenții noștri, să binevolască a scrie numai pe o pagină a filei.

Poșta Administrației.

Ioan Jucos, preot Servește. Numerii ceruți din 1903 n' avem.

Filip Doboș. Kisbecskerek. Cele 3 cor. trimise le-am computat în abonament lui Toma Covășală.

George Crețariu. Vingard. Am primit 10 cor. ca abonament până la 15 Ianuarie 1907.

Ioan Cosma. Nagy Ludas. Am primit 10 cor. din care sumă 5 cor. am computat pe 1906 și 5 cor. pe 1907.

Z. Sibiu. Numerii ceruți din anul trecut n' avem.

Economie.

Curs de desemn în Sibiu. Cu aprobarea ministrului de culte și instrucțiune publică se va ținea în Sibiu un curs de desemn. Cursul va ținea câte 7 săptămâni în decurs de 2 veri, adică peste tot 14 săptămâni. În anul acesta cursul începe în 1 Iulie n. și ține până la 17 August. La acest curs pot lua parte învățătorii și învățătoarele. Intru-cât vor permite împrejurările, vor fi admiși și meseriași și femei, cari doresc să se perfecționeze în desemn.

Cursul e gratuit. Frecvențații, cari, nu își au locuința în Sibiu, pot reflecta la cvartir gratuit și eventual și la oare-care ajutor în bani. Acest ajutor însă se va da numai după absolvirea cursului. — După încheierea cursului în a. 1908 frecvențații vor da un examen de capacitate înaintea unei comisiuni compuse — pe lângă directorul școlii de meserii orașenești din Sibiu și cei 2 profesori conducători — din directorul suprem al instrucțiunii pentru meserii al statului și un specialist delegat de ministru. Cei cari vor presta examenul cu succes, capătă un testimoniu, pe baza căruia sunt îndreptățiți a propune desemnau în școlile de meserii.

Deoarece desernul trebuie predat și în școlile populare, e de dorit ca să ia parte și dintre învățătorii noștri cât mai mulți. Cu deosebire e de interes acest curs pentru învățătorii dela orașe și din comune mai mari în cari se află și un număr oare-care de meseriași. În orașe și în comune cu un număr anumit de meseriași se organizează pretutindenea școale de meserii pentru ucenici. În aceste școale desernul ocupă loc foarte însemnat. Prin urmare aceia dintre învățătorii cari au cvalificația recerută, câștigată pe o cale relativ scurtă și ușoară, se pot aplica la predarea desernului în școlile de meserii din orașul sau comuna lor. Astfel își crează un venit lateral destul de însemnat.

A dă învățătorilor posibilitatea să se cvalifice pentru predarea sistematică a desernului este de mare interes și pentru comună și cu deosebire pentru acelea, din cari mulți copii doresc să între la vre-o meserie la oraș. Deoarece este știut, că aceia dintre învățăceii de meserii, cari în vremea cât au mers la școală în sat, s'au împărțit de instrucțiune bună și temeinică în desern, izbutesc să-și ajungă scopul mult mai ușor și se fericesc mai curând și mai bine ca alții. De aceea comunele bisericesti și politice cari dispun de mijloace în interesul lor propriu, ar face bine să vie în ajutor acelora dintre învățătorii lor, cari sunt aplicați să cerceteze cursul de desern din Sibiu. O jertfă relativ mică de 100—150 cor., date învățătorului pentru întreținere în timpul duratei cursului, ar fi cu folos mare pentru comuna respectivă.

Recomandăm deci cu toată căldura învățătorilor noștri și comunelor cursul de desern despre care e vorba.

Înștiințări pentru primire sunt de făcut la dl *Martin Schuster*, directorul școlii de meserii orașenești din Sibiu (Nagy-Szeben, Saggase 29) în timpul cel mai scurt. Informații mai deaproape se pot cere și dela dl T. Popovici prof. la seminarul din Sibiu.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 28 Februarie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kg.)	7:51—7:52
Secară pe Aprilie 1907	6:82—6:83
Orz pe 1907	7:46—7:47
Cucuruz pe Maiu 1907	5:21—5:22
Grâu pe Octomb. 1907	7:88—7:89

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7:53—7:54
Secară pe Aprilie 1907	6:84—6:85
Orz pe Aprilie 1907	7:47—7:48
Cucuruz pe 1907	5:20—5:21
Grâu pe Octomb. 1907	7:89—7:90

III. Târgul de porci Kőbánya.

(Raportul halei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași: Porci ungari de prima calitate Bătrâni, grei (părechea peste 400 kilg.) — fil. Tineri, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. Tineri mijlocii (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. Tineri ușori (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 28 Februarie.

Grâu 75 kil. 6:30—6:40, 76 kil. 6:40—6:50, 77 kil. 6:50—6:55, 78 kil. 6:60—6:65. Grâu (marfă mercantilă) 75—76 kil. 6:30—6:35. Secară 5:60—5:70. Orz 5:60—5:70. Ovăs 6:40—6:50. Cucuruz 4:40—4:45.

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143—144—
Slănină	110—111—
Prune uscate de Bosnia 26:50	26:50—17:50
Pezmet de prune	42—43—

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
„ „ „ detail	160
Spirit brut en gros	156
„ „ „ detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Piața din Aradul nou.

Vremea s'a înăspriț din nou. Noroc că sămănăturile au căpătat iar un acoperământ de zăpadă, pot suporta înghețul. Târgul a fost slab cercetat, căutare abea a fost. S'a vândut.

500—600 mm. Grâu	6:50—6:60
400—500 „ Cucuruz	4:20—4:25
Semnare nominală, Ovăs	6:20—6:30
„ „ Orz	5:80—9—
„ „ Secară	5:50—5:60

Prețurile în coroane, per kgr.

Redactor responsabil Sever Bocu.

Editor-proprietar George Nichin.

Pentru Emulsiunea lui Scott

poți da liniștit bani, căci banii aceștia sunt în bun olc, fiind sănătatea bună, robustă, mai scumpă decât bogăția. Emulsiunea Scott conține cel mai bun oleu medicinal de pește norvegian și la prepararea ei se folosește cea mai bună calitate a acestui oleu de pește. Procedura de fabricațiune Scott e rezultatul unor experiențe și studii de peste 30 ani. Productul are efect extraordinar și aduce rezultate rezezi la delăturarea boalei sau la înfrângerea urmărilor distrugătoare ale boalei. Cu untură obicinuită de pește nici pe departe nu obține rezultate așa de favorabile și sigure, ca și cu Emulsiunea Scott.

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* e veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, «Városi Gyógyszertár»

BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2.50

Se află în fie-care apotecă.

Pământ de vânzare.

În hotarul comunei *Jánosda* (com. Bihor) e de vândut 330 jugere de pământ cu edificiile cu tot. Cine voește se cumpere să se adreseze la mine.

Salonta, la 27 Febr. 1907.

Dr. GEORGE ROCSIN,
advocat.

O văduvă

română în etate de 51 ani se recomandă ca economă la vr'un preot, învățător sau alt om.

Ofertele sunt a se trimite pe adresa: Văd. doamna Iuliana Șerban, Arad, Teleky-u. 8.

De vândut în Pâncota!

O vie

cu 3500 butuci și în loc frumos, cu distanțe de 1 metru, scutită de poveri, din cauză de morb se vinde din mână liberă.

Cumpărătorii serioși să-și scrie epistolele la adresa

Kalkó Károlyné
Diécs, up. Almás-Alesill.

Să nu mai suferi nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de ghiță (jégszesz).

E singura mângâiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director *Z. Szöke Albert* din Páncseltsehi îmi scrie următoarele:

Spiritul de ghiță l'am primit cu mulțămintă; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul **Spirit de ghiță** a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de ghiță (jégszesz)

cu întoarcerea postei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de ghiță.

A t k á r

Bander Gábor, măsur.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e laudat **spiritul de ghiță**.

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

H A T V A N.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Să ne ferim de imitațiuni.

Se caută zidar român.

Caut un intreprinzător zidar, care să-mi **idee** la moșia mea în **Macoviște** (p. u. Rakașdia, com. Caraș-Severin) un **chiosc**, în mijlocul chioscului cu frontul spre sud să fie: o chilie de 3¹/₂ m² metri quadrat și la dreapta și la stânga două chilii de 3¹/₂ lungimea și 2¹/₂ metri lățimea. — La chilie în stânga va fi cuina de aceeași lățime, dar lungimea 2¹/₂ m. La înălțimea de 3¹/₂ a chiliilor se va face un plafon tare de grinzi de brazi cementat cu beton. Sub cele 3 chilii și cuina se va face podrum (pivniță) de înălțime de 2 m., 1¹/₂ în pământ și 1¹/₂ m. pe fața pământului, unde se pun grinzele pentru chilii.

Planul până în 10 Martie să mi-se trimită mie.

Cei ce voiesc se preia zidirea, — adresa mea e: **Nic. Stupariu**, locotenent **Eszék**.

Antonie Karácsonyi, Arad

La „Cânele negru”.

Recomandă băcănii sa bine asortată cu tot felul de mărfuri coloniale

Prețurile cele mai moderate.

Srijiniți pe comersantul român!

Scăparea familiei.

Inscripțiunea de sus într'adevăr o merită

„Picăturile rusești”

ce se preparează în farmacia dlui **Vasilie Mijinescu** din **Melencze**.

Sunt un mijloc nentrecuș și excelent contra durerilor interne, de stomac, mistuire, materișă și intestine.

În timpul cel mai scurt dispar durerile amintite; lucră într'un mod binefăcător contra **sgârșiturilor**, **vânturilor** (colică) și **diarhoei**; delatură **greața** și **neplăcerile** provenite în urma **stricării** stomacului și din **răceală**; **liniștește** **greața** și **face** **apetit**; **delatură** **respirațiunea** **grea**, în lipsă extremă **polostește** **tusa** și **ajută** la **desfacerea** **flegmei**; **pusă** pe puțină **vată** la **dinți** **găuroși** **ușorează** **durerea**.

Prețul 1 cor. 60 bani (80 cruceri).

Dacă se trimite înainte 2 cor., medicamentul se expedeză francat.

„Picăturile rusești” veritabile se pot căpa-ta numai în farmacia dlui **Vasilie Mijinescu** în **Melencze**, (comitatul **Torontal**).

Iun. Hepp Gyula

LIPPA.

Recomandă asortimentul lui de **diferite pieluri**, anume opinci recunoscute de locuitorii români din ținuturi veche.

FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860.

„Laboratoire Cosmetique Matilde”

Contra catharelor cele mai învechite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele siru-

47 Klgr. cântărea dl Dr. Gera Attila din Voloșanka, care din tuberculoză s'a vindecat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Klgr.

pul de brad **Castillio**. Alina tusa, încetează **asudările** de peste noapte, **patentează** **apetitul** bolnavului, încetează **scuiparea** de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fl. În casuri de tot grave și pilulele „**Guajacolin**” o cutie 4 cor.

Pentru **anemici**, **femei în galbinare**, pe cari li doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent li doare capul slabilor, cari doresc că se îngrășe și întrească, cel mai bun medicament e „**SYR HYPOPHOSPH. Co KUN**”, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fl.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de brad Castillio al D-tale a folosit foarte ficei mele bolnavă de consumțiune, rog cu reînțoarcerea poștei încă două sticle. **Nandrassy D. Mihály**, preot, com. **Gömör, Restér**, u. p. Ochtina.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela D-ta **sirupul Hypophosphat**, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele **Dvoastre**. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. **Alexandru Gera**, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., **Beiuș**.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ții delatură pistrui, petele de ficat, so întrebuințați

CREMA-ALIFIA-SAPUNUL PUDRA **MATILDE** 1 coroană. 1 cor. 60 f 80 fileri. 1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrise nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice „**Laboratoire cosmetique MATILDE**” (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta) **HAJDUSZOVÁT 3a** (lângă **Debreczen**).

Arunca în foc ^{gulerile și mangetile}

întrebuințate și cumpără numai cele făcute

din **celuloid**, ce în privința calității și a cruțării sunt indispensabile pentru fiecare domn. În toată vremea mare asortiment de modele de rămașițe din celuloid albe și colorate, — și cataloage trimit gratuit. — Cu stimă;

LAURITZ FERENCZ

pregătitor de gulere și mangete din celuloid

Timișoara-Jozefin, strada Csillag nrul 17.

IN AMERICA DE NORD

la **Waynesboro Pa.**

se află

The Geiser

Manufacturing Co.

la care se află de vânzare mașinele cele mai bune și mai noi, inventate numai de doi ani încoace.

MAȘINI DE TREIERAT, bucate cu elevator, suie paiele sus pe jireadă (sau cozol). **LOCOMOTIVE** care se trag de sine singure și trage și treierătorii după ele.

LOCOMOTIVĂ și **PLUGURI**, plug cu 6 fere, plug cu 8 fere și cu 12 feră; puterea locomotivei dela 18 până la 40 de cai. Și este locomotivă purtătoare cu numele „**PERLESS**”, cu putere dela 6 până la 30 de cai.

Tot aceasta societate caută un neguțator de mașini la care pot să-i deie în vânzare, arătând prețurile și săi arate un nou chip de a câștiga bani prin mașinele din America Ori care neguțator poate să probeze numai un an și va afla că mașinile Americane sunt cele mai bune.

Constantin Georgevici

croitor de haine preoțești

VERSEC strada **Gödör nr. 22.**

Recomandă în atențiunea binevoitoare a clerului pregătirea a lor

totfelul de haine preoțești

pe lângă prețuri favorabile

și serviciu prompt.

La comande se cere trimiterea unei odăjdii întrebuințate.

Ultoi de vii.

Colonia agricolă **HÁMORY** de ultoi de vie din Arad

liferează:

ultoi cu rădăcină lemnoasă

soiu curat ultoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin și delicatesă în calitatea cea mai bună — și

● **în orice cantitate.** ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucuroși

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

Preții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

Filială în T.-Recaș.

Filială în Buziaș.

Expositură în Toracul-mic.

„TIMIȘIANA“

instituit de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.500.000.
Capital de fond Cor. 600.000. Fond de rezervă Cor. 200.000.

Primește depuneri spre fructificare și da deponenților 4 $\frac{1}{2}$ %, după depuneri peste 20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% interese neto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală, și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Dacă voești să fii frumoasă

să folosești
crema de lacrimoară a lui Vasváry
ce are efect mare și sigur.

Nu conține materie unsuroasă, e compus din alifii inviolabile. Se poate folosi și ziua! Face să dispară petele, urmele de vărsat, crețelele, arsura de soare și tot felul de morburii de piele.

Face fața albă și curată.

1 borcan de cremă lacrimoară 1 cor.
Prav de păr de lacrim., cutia 1'20 ..
Sapun de lacrimoară, bucata — 70 ..

Se capătă în farmacia lui

VASVÁRY ELEMÉR
in Hódmezővásárhely.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCE. GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timș și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă data 50—600 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplate;

2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reovistă ș. a prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, sucuza, ovés, viă (vinoș), plante industriale: cânepă, in, hîmet, nătrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercurile mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuza, grâul, secara, ovésul și toată economia

ARAD, PIAȚA BÉLA.

Cercul zoologic alui Kludszky Károly

E încălzit bine renumit în toată lumea E încălzit bine
apărat în contra tempestaților, cu locuriri dicte.

2 reprezentatii mari de deschidere 2

I. reprezentație după amiază la 4 oare.

II. reprezentație seara la 8 oare.

● 21 lei, 3 tigri, 3 zebre, elefant, 40 cai de dresați. ●

Pășirea călăriților și călărețelor

vestite, a săritorilor buni, a dansatorilor pe funi, cari ve asigură un program variat.

Pășirea lui Dummer August și a clauilor.

Prețurile locurilor: Loge (6 pers.) 6 floreni. Loc numerizat I fl.; locul I. 80 cr.; locul II. 60 cr.; locul al III. 50 cr.; loc de stăut 30 cr.

Muzică militară. — — — — — Muzică militară.

Mă rog de visite numeroase

Kludszky Károly, director.

Duminică reprezentație familiară!

Tipografia „Tribuna“

Proprietar: GEORGE NICHIN

Arad, str. Deák Ferenc 20

Rugăm pe toți abonenții, să binevoiască a lăți și „TRIBUNA“ în toate părțile, că numai așa putem lupta spre binele neamului românesc!

Cereți „TRIBUNA“ la cafenele, la casine!!

Cereți un număr de probă!

Abonamentul se vede în fruntea ziarului!!

Băncile românești, Oficiile parohiale, advocații, comercianții, măestrii, preoții, învățătorii se nu dea banii la străini pentru tipărituri, ci se procure toate cele de lipsă la Tipografia „TRIBUNA“, unde se fac tot felul de tipărituri dela cele mai mici până la cele mai mari, fine și pe lângă prețuri moderate.

Tipărituri și opuri putem face în ori ce limbă!

Pentru ziarul „Tribuna“ anunțurile le primește Administrația pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Să sprijinim instituțiunile românești!!

„Berlișteana“ asociațiune de ajutorare în Berliște.

CONVOCARE

Domni membrii ai asociațiunii de ajutorare »BERLIȘTEANA« din comuna Berliște, sunt prin aceasta convocați în sensul §-lui 26 din statute la a

V-a adunare generală ordinară

care se va ține în Berliște la 10 Martie 1907 st. n., la 2 oare post-meridiane în localul asociațiunii.

OBIECȚELE:

1. Raportul direcțiunii.	5. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghiere.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.	6. Diverse propuneri.
3. Primirea bilanțului pe anul 1906 și darea absolutului.	7. Esmiterea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal.
4. Impărțirea profitului curat.	

Berliște, din ședința consiliului comun ținută la 17 Februarie 1907.

Direcțiunea.

CONTUL BILANȚULUI.				ACTIVA		PASIVA	
Casa în numărar	227	92	Capital de acții	2720	—		
Inventariul marfei	2128	28	Fond de rezervă	708	38		
Spese de fondare	100—		Chirie neridicată	127	50		
după amortizare de	50—	50	Dividendă neridicată	551	63		
Mobiliar	181·83		Diverse creditori	2168	82		
după amortisare de	18·18	163	Profit curat	33	14		
Pretensiuni intabulate	2435	29					
Diverse debitori	1304	33					
	6309	47		6309	47		

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.				SPESE		VENITE	
Salare	692	08	Venit dela marfă	1176	29		
Dare directă și trafică	29	89	Diverse venituri	88	71		
Chirie	170	—	Interese de întârziere	46	58		
Diverse spese	318	29					
Amortisare din spese de fondare	50—						
Amortisare din mobilier	18·18	68					
Profit curat	33	14					
	1311	58		1311	58		

Berliște, la 31 Decembrie 1906.

Dimitrie Măgărin m. p.
director.

Pentru com. stabilitate:
George Terzeu m. p.

Direcțiunea:

Stefan Pervulovici m. p.

Nistor Seracin m. p.

Ion Bosioc m. p.

Petru Mioc m. p.

Ion Serafin m. p.
comerciant.

Stefan Pervulovici m. p.
casier.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile presente și leam aflat în deplină regulă.

Comitetul de supraveghiere:

Iosif Murgu m. p.
președinte

Iosif Chirescu m. p.

Ion Murgu m. p.

Simion Măgărin m. p.

Ion Măgărin m. p.